

Συνοπτικός Οδηγός Αναφοράς για τη φιλοξενία ενός World Café

© 2015 The World Café Community Foundation
Creative Commons Attribution

Free to copy & distribute w/acknowledgement & link: www.theworldcafe.com

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή και η διανομή του παρόντος με αναφορά στο σύνδεσμο www.theworldcafe.com

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ: Αλέξανδρος Πανταζίδης, pantazidis.alexandros@gmail.com

ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ: Δημήτρης Παλαφούτας, palafdim@yahoo.com

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Όλα τα σχέδια είναι της Nancy Margulies πλην της ετικέτας, την οποία φιλοτέχνησε η Avril Orloff.

Τι Είναι το World Café;

Το *World Café* είναι μια εύχρηστη μέθοδος για τη δημιουργία ενός ζωντανού δικτύου συνεργατικού διαλόγου γύρω από ένα θέμα ή ζήτημα που ενδιαφέρει ή απασχολεί μια ομάδα ανθρώπων. Μέσα από καίρια ερωτήματα, οι συμμετέχοντες καλούνται σε μια προσπάθεια δημιουργικής σκέψης και επεξεργασίας των νέων ιδεών, οι οποίες θα προκύψουν από τη συζήτηση. Τα *Cafés*, που έχουν φιλοξενηθεί σε διάφορους χώρους, έχουν ονομασθεί ποικιλοτρόπως ανάλογα με τους επιδιωκόμενους στόχους π.χ. *Δημιουργικά Cafés*, *Cafés Στρατηγικής*, *Cafés Υγείας*, *Κοινωνικά Cafés*. Οι συζητήσεις γίνονται με βάση τις αρχές και τη διαδικασία που έχει διαμορφωθεί από το *World Café*, ένα παγκόσμιο κίνημα για τη στήριξη σημαντικών συζητήσεων που λαμβάνουν χώρα απανταχού της γης σε εταιρικό, κυβερνητικό ή κοινωνικό επίπεδο.

Το *World Café* είναι επίσης μια πρωτοποριακή διαδικασία που μας δίνει τη δυνατότητα να επινοήσουμε νέους τρόπους για να κάνουμε μια σημαντική αλλαγή στη ζωή ή στην εργασία μας. Η δύναμη της συζήτησης είναι τόσο ανεπαίσθητη και φυσική, ώστε συχνά την παραβλέπουμε. Για να συνειδητοποιήσουμε τη δύναμη αυτή, ας σκεφτούμε τις διάφορες επιλογές για μάθηση και δράση, οι οποίες προκύπτουν από συζητήσεις που γίνονται μεταξύ συναδέλφων στον ίδιο εργασιακό χώρο. Θα μπορούσαμε άραγε στο εν λόγω παράδειγμα να θεωρήσουμε το σύνολο των συζητήσεων ως ένα μεγάλο δυναμικό *Café* και κάθε μια ξεχωριστή συζήτηση ως ένα «τραπέζι συνομιλίας» ενταγμένο σε ένα ευρύτερο δίκτυο συλλογικής γνώσης και διαμόρφωσης του μέλλοντός μας; Εφόσον αντιληφθούμε τη δύναμη της συζήτησης ως διαδικασία-κλειδί σε όλες τις πτυχές της ζωής μας, μπορούμε να την αξιοποιήσουμε πιο αποτελεσματικά προς αμοιβαίο όφελος.

Το *World Café* βασίζεται στην υπόθεση ότι εμείς οι άνθρωποι...

- Έχουμε έμφυτη τη σοφία και τη δημιουργικότητα για να αντιμετωπίσουμε τις πιο δύσκολες προκλήσεις.
- Μπορούμε να βρούμε τις απαντήσεις που αναζητούμε.
- Όλοι μαζί είμαστε σοφότεροι από ό,τι ο καθένας ξεχωριστά.

Τι είναι ουσιώδες για ένα *World Café*;

Στις σελίδες που ακολουθούν περιγράφονται οι κατευθυντήριες γραμμές που διευκολύνουν την εξέλιξη μιας συζήτησης μέσω του διαλόγου και της συμμετοχής. Ακολουθώντας αυτές τις γενικές κατευθύνσεις στην προετοιμασία των συναντήσεων και των συναθροίσεών σας, θα διαπιστώσετε ότι είστε σε θέση να δημιουργήσετε ένα μοναδικό περιβάλλον, ώστε να προκύψουν εκπληκτικά και χρήσιμα αποτελέσματα. Ένα *World Café* χαρακτηρίζεται πάντοτε από οικειότητα ακόμα κι όταν απαρτίζεται από μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων.

Οι Θεμελιώδεις Αρχές

Η διεξαγωγή μιας συναρπαστικής συζήτησης με τη μέθοδο *World Café* δεν είναι κάτι δύσκολο – περιορίζεται μόνο από τη φαντασία σας! Η μορφή είναι ευέλικτη και προσαρμόζεται σε πολλές διαφορετικές περιστάσεις. Η συνδυασμένη χρήση των ακόλουθων αρχών ενθαρρύνει το συνεργατικό διάλογο, την ενεργό συμμετοχή και τις εποικοδομητικές δυνατότητες για ανάληψη δράσης.

1) Καθορίστε το πλαίσιο:

Δώστε έμφαση στο λόγο για τον οποίο συγκεντρώθηκαν οι καλεσμένοι σας και στο τι θέλετε να επιτύχετε. Έχοντας επίγνωση του σκοπού και των επιμέρους παραμέτρων της συνάντησής σας θα μπορέσετε να σκεφθείτε και να επιλέξετε τα πιο σημαντικά στοιχεία που θα σας βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων σας, όπως π.χ. ποιοι πρέπει να πάρουν μέρος στη συζήτηση, ποια θέματα ή ερωτήματα είναι τα καταλληλότερα, τι είδους αποτελέσματα θα είναι πιο χρήσιμα, κ.λπ...

2) Δημιουργήστε φιλόξενο περιβάλλον:

Οι οικοδεσπότες των *Cafés* ανά τον κόσμο τονίζουν τη δύναμη και τη σημασία της δημιουργίας ενός φιλόξενου περιβάλλοντος, όπου καθένας αισθάνεται ασφαλής και ευπρόσδεκτος. Όταν κάποιος νιώθει ότι μπορεί να είναι ο εαυτός του, σκέφτεται, μιλά και ακούει με τον πιο δημιουργικό τρόπο. Ειδικότερα, αναλογιστείτε πόσο η πρόσκληση που θα στείλετε και η διεύθυνση του χώρου του *Café* θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας ζεστής και φιλόξενης ατμόσφαιρας.

3) Διερευνήστε σημαντικά ερωτήματα:

Η γνώση προκύπτει μέσα από την αναζήτηση απαντήσεων σε καίρια ερωτήματα. Βρείτε ερωτήματα τα οποία σχετίζονται άμεσα με τα πραγματικά ζητήματα που απασχολούν τα μέλη της ομάδας. Δυνατά ερωτήματα, με απήχηση στο σύνολο των ατόμων που απευθύνεστε, προσελκύουν τη συλλογική ενέργεια, συμβάλλουν στην καλύτερη αντίληψη (διαμόρφωση σαφέστερης εικόνας για πρόσωπα και καταστάσεις) και βοηθούν στην ανάληψη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών ή/και δράσεων για την επίλυση ενός ζητήματος. Ανάλογα με τα χρονικά περιθώρια και τους στόχους του *Café*, οι συμμετέχοντες μπορεί να ασχοληθούν με ένα μόνο ερώτημα ή να εμβαθύνουν προοδευτικά σε μια σειρά ερωτημάτων μέσα από διάφορους γύρους συνομιλιών.

4) Ενθαρρύνετε τη συμβολή όλων:

Οι οικοδεσπότες των *Cafés*, μέσω του ηγετικού ρόλου που καλούνται να παίξουν, αντιλαμβάνονται ολοένα και περισσότερο τη σημασία της συμμετοχής. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θέλουν απλά να συμμετάσχουν, αλλά να κάνουν τη διαφορά με την ενεργό συνεισφορά τους. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνετε όλους τους συμμετέχοντες να συνεισφέρουν καθοριστικά και ενεργά στη συζήτηση με τις ιδέες και τις απόψεις τους, ενώ ταυτόχρονα να επιτρέπετε τη συμμετοχή σε όποιον έχει έλθει απλά για να παρακολουθήσει.

5) Συνδέστε διαφορετικές οπτικές γωνίες:

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του *World Café* είναι η δυνατότητα που έχουν οι συμμετέχοντες να μετακινούνται από τραπέζι σε τραπέζι, να γνωρίζουν κόσμο, να συνεισφέρουν ενεργά με τον τρόπο σκέψης τους και να εντάσσουν την ουσία των διαπιστώσεών τους σε νοητικούς κύκλους που συνεχώς διευρύνονται. Καθώς οι συμμετέχοντες μεταφέρουν βασικές ιδέες ή θέματα σε νέα τραπέζια, ανταλλάσσουν απόψεις, ενισχύοντας σημαντικά το ενδεχόμενο να προκύψουν αναπάντεχα νέες προσεγγίσεις.

6) Αφουγκραστείτε μαζί με τους άλλους τον παλμό της συζήτησης:

Η ακρόαση είναι ένα δώρο που προσφέρουμε ο ένας στον άλλον και η ποιότητά της καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία ενός *Café*. Κάνοντας πράξη την ενεργητική ακρόαση και δίνοντας προσοχή σε κοινά θέματα, μοτίβα και ιδέες που αναδύονται από τη συζήτηση, αποκτούμε σταδιακά επίγνωση της όλης κατάστασης. Παρακινήστε τον κόσμο να αφουγκραστεί τον παλμό της συζήτησης τόσο μέσα από σκέψεις και συναισθήματα που εκφράστηκαν δημόσια, όσο και μέσα από αυτά που δεν ειπώθηκαν...

7) Μοιραστείτε τις συλλογικές ανακαλύψεις:

Οι συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε ένα τραπέζι αντανakλούν ένα μοτίβο ολότητας, το οποίο συνδέεται με τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα στα άλλα τραπέζια. Η τελευταία φάση του *Café*, γνωστή και ως «συγκομιδή», γίνεται με ανοικτή συζήτηση στην ολομέλεια και αποσκοπεί στο να κάνει φανερό στον καθένα το συνολικό «απόσταγμα» της διαδικασίας. Παρακινήστε αρχικά τους καλεσμένους σας να συμμετάσχουν σε έναν ολιγόλεπτο και σιωπηλό στοχασμό επί των μοτίβων, των επιμέρους θεμάτων και των βαθύτερων ερωτημάτων που προέκυψαν κατά τις συνομιλίες σε μικρές ομάδες και εν συνεχεία ζητήστε από τον καθένα να μοιραστεί τις σκέψεις του με τους άλλους, στο πλαίσιο της ανοικτής συζήτησης. Η συμβολή ενός ιδεογράφου (graphic recorder) βοηθάει σημαντικά στην αποτύπωση του τελικού αποτελέσματος, που προκύπτει από την όλη διαδικασία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρχές σχεδιασμού του *World Café*, διαβάστε το βιβλίο *“The World Café: Shaping Our Futures through Conversations that Matter”* ή παρακολουθήστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα *“Hosting World Café: The Fundamentals”* του Πανεπιστημίου Fielding.

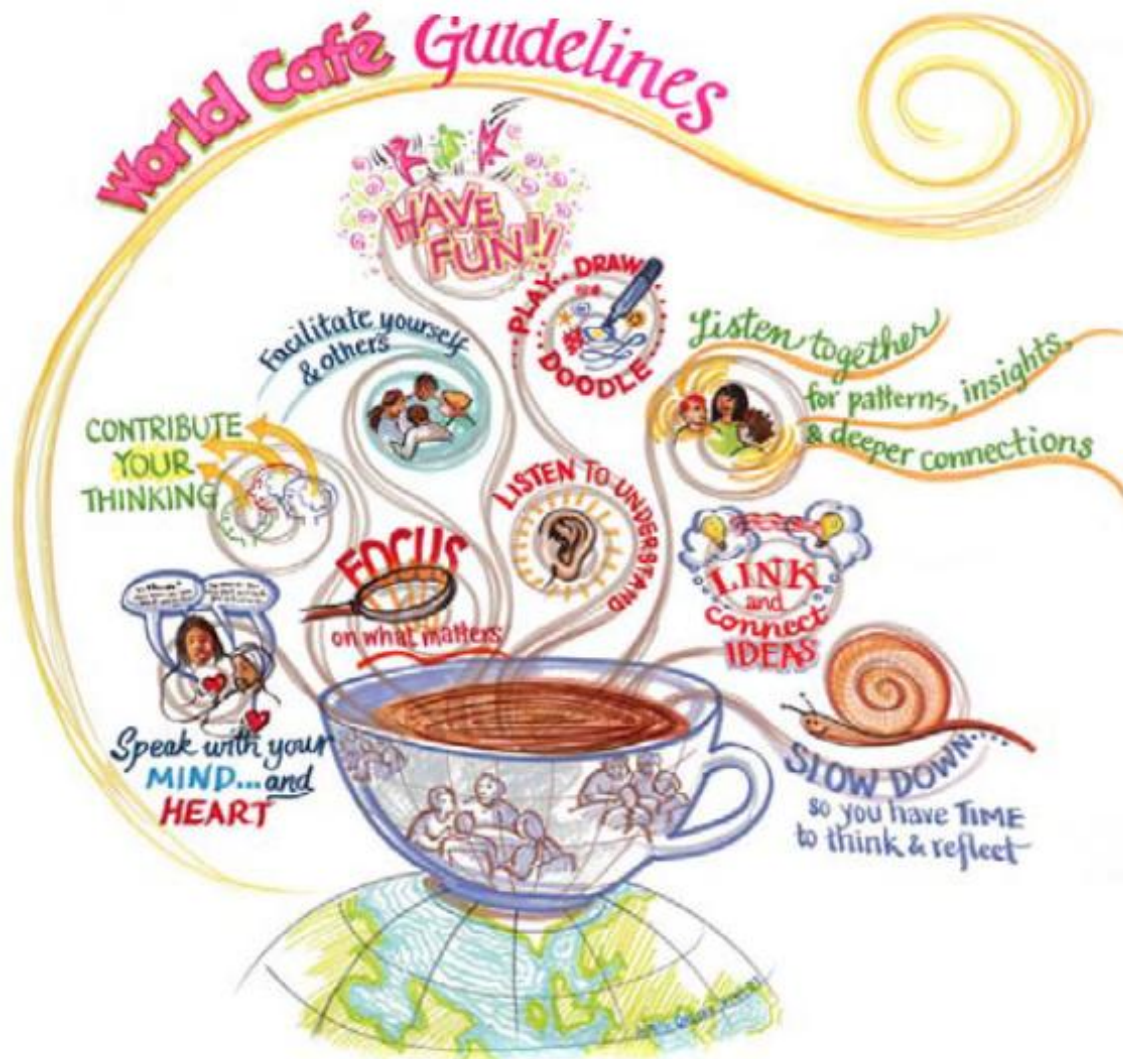
Οι Συζητήσεις

- **Ζητήστε** από τους καλεσμένους σας να συγκροτήσουν ομάδες συζήτησης τεσσάρων (το πολύ πέντε) ατόμων και να καθίσουν στα τραπέζια του *Café*. Σε περίπτωση που δεν έχετε στη διάθεσή σας τραπέζια, χρησιμοποιήστε καθίσματα κατάλληλα διευθετημένα.
- **Οργανώστε** τουλάχιστον τρεις διαδοχικούς γύρους συζητήσεων, διάρκειας το λιγότερο 20 λεπτών ο καθένας.
- **Ασχοληθείτε** με ερωτήματα ή ζητήματα που έχουν πραγματική σημασία για τη ζωή σας, την εργασία σας ή την κοινότητα.
- **Ενθαρρύνετε** τους συμμετέχοντες να αυτενεργούν γράφοντας, σχεδιάζοντας και ζωγραφίζοντας ιδέες-κλειδιά στο ειδικό «τραπεζομάντηλο» (ή/και να τις σημειώνουν σε μεγάλες καρτέλες ή ειδικά χαρτόνια στο κέντρο του τραπεζιού).
- **Ζητήστε**, με την ολοκλήρωση του πρώτου γύρου συζήτησης, να παραμείνει ένα άτομο σε κάθε τραπέζι ως *φιλόξενος συνδαιτημόνας* (table host) για τον επόμενο γύρο και οι λοιποί ομοτράπεζοι να μετακινηθούν σε ξεχωριστά τραπέζια ως «ταξιδιώτες» ή *πρεσβευτές των νοημάτων*. Έτσι, οι «ταξιδιώτες» κομίζουν βασικές ιδέες, θέματα και ερωτήσεις στις νέες τους ομάδες, ενώ ο *φιλόξενος συνδαιτημόνας* παραμένει στη θέση του και υποδέχεται τους νέους «ταξιδιώτες».
- **Δώστε** τη δυνατότητα στους καλεσμένους να μετακινηθούν σε αρκετούς γύρους συζητήσεων. Οι διάφορες ιδέες, τα ζητήματα και τα επιμέρους θέματα αρχίζουν να συσχετίζονται και να συνδέονται μεταξύ τους. Στο τέλος του δεύτερου ή/και του τρίτου γύρου όλοι οι συμμετέχοντες θα έχουν εμπλουτιστεί με νέες ιδέες και συμπεράσματα από τις προηγούμενες συνομιλίες. Στον τελευταίο γύρο συζήτησης, οι συμμετέχοντες μπορούν είτε να επιστρέψουν στο αρχικό τους τραπέζι, για να συνθέσουν τις διαπιστώσεις τους, είτε να συνεχίσουν να μετακινούνται σε νέα τραπέζια.
- **Αξιοποιήστε** το ίδιο ερώτημα για έναν ή περισσότερους γύρους συζήτησης, ή επεξεργαστείτε διαφορετικά ερωτήματα σε κάθε γύρο, προκειμένου να εμβαθύνετε στη διερεύνηση.
- **Αφήστε** χρόνο για ανταλλαγή απόψεων και ιδεών, μετά από τρεις γύρους συνομιλιών, στο πλαίσιο μιας ανοιχτής συζήτησης στην ολομέλεια. Μέσα από τέτοιες συζητήσεις μπορούν να προσδιοριστούν κοινά μοτίβα, να αναπτυχθεί η συλλογική γνώση και να αναδυθούν οι δυνατότητες για δράση.

Όταν ξέρετε τι θέλετε να πετύχετε και πόσο χρόνο έχετε στη διάθεσή σας, μπορείτε να αποφασίσετε τον κατάλληλο αριθμό και τη διάρκεια των γύρων συζήτησης, την πιο αποτελεσματική χρήση των ερωτημάτων, καθώς και τους πιο ενδιαφέροντες τρόπους για τη σύνδεση και τον αμοιβαίο εμπλουτισμό των διαφορετικών ιδεών.

Η ΕΤΙΚΕΤΑ

Κώδικας Συμπεριφοράς

- Διασκεδάστε!
- Διευκολύνετε τον εαυτό σας και τους άλλους!
- Παιξτε, σχεδιάστε, ζωγραφίστε!
- Συνεισφέρετε εκφράζοντας τη σκέψη σας!
- Αφουγκραστείτε όλοι μαζί τον παλμό της συζήτησης!
- Εντοπίστε κοινά μοτίβα, σκέψεις και βαθύτερους συσχετισμούς!
- Εκφραστείτε με το νου... και την καρδιά σας!
- Επικεντρωθείτε στα ουσιώδη!
- Ακούστε με προσοχή, για να κατανοήσετε!
- Συσχετίστε και συνδέστε ιδέες!
- Δώστε χρόνο για σκέψη και στοχασμό!

Παίξτε! Πειραματιστείτε! Αυτοσχεδιάστε!

Η Σημασία των Ερωτημάτων του World Café

Τα ερωτήματα που θα χρησιμοποιήσετε παίζουν καθοριστικό ρόλο για την επιτυχία ενός *World Café*. Οι καλεσμένοι σας μπορούν να διερευνήσουν ένα ή περισσότερα ερωτήματα. Μέσα από διάφορους γύρους συνομιλιών επιδιώκεται προοδευτικά η εξεύρεση λύσεων για το ζήτημα που απασχολεί την ομάδα.

Ένα δυνατό ερώτημα...

- είναι απλό και σαφές
 - αποτελεί τροφή για σκέψη
 - γεννά ενέργεια
 - εστιάζει στην έρευνα
 - φέρνει στην επιφάνεια υποσυνείδητες θεωρήσεις
 - ανοίγει νέους ορίζοντες
- Τα καίρια ερωτήματα ενεργοποιούν τους συμμετέχοντες και βοηθούν στο να εστιάσουμε την προσοχή μας στα ουσιαστικά. Έμπειροι *οικοδεσπότες* προκρίνουν ερωτήματα ανοικτού τύπου, δηλαδή ερωτήματα που δεν απαντώνται με ένα «ναι» ή ένα «όχι».
 - Τα εύστοχα ερωτήματα δεν συνεπάγονται κατ' ανάγκη απαντήσεις που εμπεριέχουν άμεσα βήματα δράσης ή επίλυσης προβλημάτων. Θα πρέπει να παρακινούν τους καλεσμένους σε διερεύνηση και ανακάλυψη παρά σε μια διαδικασία επιχειρηματολογίας και αντιλογίας.
 - Ένα καλό ερώτημα θα φέρνει διαρκώς στην επιφάνεια νέες ιδέες και δυνατότητες.
 - Πιθανές ερωτήσεις θα ήταν καλό να συζητηθούν εκ των προτέρων με ορισμένους ανθρώπους-κλειδιά που θα συμμετέχουν στη συνάντηση, προκειμένου να διαπιστώσετε αν θα διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον και η ενέργειά τους.

Οπτικοποίηση Συλλογικής Γνώσης

Αναρτήστε τις ιδέες

Οι συμμετέχοντες μπορούν να τοποθετούν σε ένα πίνακα μεγάλα αυτοκόλλητα χαρτιά (post-its) με μια βασική ιδέα αποτυπωμένη στο καθένα, ώστε σε κάποιο διάλειμμα να δίνεται σε όλους η δυνατότητα μιας ανασκόπησης.

Χωρίστε τις ιδέες ανά κατηγορία

Ομαδοποιήστε τα αυτοκόλλητα σε κατηγορίες με κοινά χαρακτηριστικά, έτσι ώστε οι συναφείς ιδέες να είναι ευδιάκριτες και αξιοποιήσιμες για το σχεδιασμό των επόμενων βημάτων της ομάδας.

Προτρέψτε τους καλεσμένους να περιηγηθούν στο χώρο

Ενίστε, οι προσκεκλημένοι αναρτούν τα χάρτινα τραπεζομάντηλα στον τοίχο, έτσι ώστε να μπορούν όλοι να περιδιαβούν στις ιδέες της ομάδας κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Συνεργαστείτε με έναν ιδεογράφο (graphic recorder)

Σε ορισμένα *Cafés* η συζήτηση που γίνεται στην ολομέλεια «καταγράφεται» από έναν ιδεογράφο, ο οποίος αποτυπώνει τις ιδέες της ομάδας σε μεγάλα χαρτιά σεμιναρίου (flip charts) ή σε ταπετσάρειες τοίχου (wall murals). Ο συνεργάτης αυτός χρησιμοποιεί κείμενα και γραφικά, προκειμένου να απεικονίσει τα μοτίβα της συζήτησης.

Συντάξτε ένα άρθρο

Μετά από το *World Café*, ο οικοδεσπότης μπορεί να συντάξει ένα άρθρο για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της συνάντησης σε ευρύτερο κοινό. Για τη σχετική τεκμηρίωση χρησιμοποιεί τα ιδεογραφήματα (graphic recordings) μαζί με κάποιο κείμενο.

Η Ατμόσφαιρα του Café

Είτε προσκαλείτε μερικές δεκάδες είτε εκατοντάδες άτομα είναι απαραίτητο να δημιουργήσετε ένα περιβάλλον που αποπνέει φιλικότητα και οικειότητα. Όταν φτάσουν οι καλεσμένοι σας, θα πρέπει αμέσως να αντιληφθούν ότι δεν πρόκειται για μια συνηθισμένη συνάντηση...

- **Επιλέξτε**, αν είναι δυνατό, ένα χώρο με φυσικό φως και εξωτερική θέα, ώστε να δημιουργήσετε μια πιο φιλόξενη ατμόσφαιρα.
- **Διαμορφώστε** το χώρο, ώστε να μοιάζει με αληθινό *Café*, με μικρά τραπέζια τεσσάρων ή πέντε ατόμων. Λιγότερα από τέσσερα άτομα ανά τραπέζι ενδέχεται να μην εξασφαλίσουν ικανοποιητική ποικιλία απόψεων, ενώ περισσότερα από πέντε περιορίζουν το βαθμό προσωπικής αλληλεπίδρασης.
- **Διευθετήστε** τα τραπέζια του *Café* με ασύμμετρο, τυχαίο τρόπο και όχι σε ευθεία διάταξη. Ένα *Café* με τραπεζάκια έξω, προσφέρει μια αίσθηση χαλαρότητας και φαίνεται ελκυστικό.
- **Τοποθετήστε** χρωματιστά τραπεζομάντηλα και ένα μικρό βάζο με λουλούδια σε κάθε τραπέζι. Εάν ο χώρος και οι συνθήκες το επιτρέπουν, προσθέστε ένα κερί σε κάθε τραπέζι. Τοποθετήστε στο χώρο φυτά ή πράσινο.
- **Φροντίστε** να υπάρχουν τουλάχιστον δύο μεγάλα φύλλα χαρτιού πάνω σε κάθε τραπεζομάντηλο, καθώς και μια κούπα ή ένα ποτήρι με χρωματιστούς μαρκαδόρους. Το χαρτί και οι μαρκαδόροι ενθαρρύνουν τους καλεσμένους σας να σημειώσουν, να ζωγραφίσουν και να συνδέσουν τις ιδέες μεταξύ τους. Με αυτό τον τρόπο οι άνθρωποι θα μπορούν να καταγράψουν άμεσα τις ιδέες που προκύπτουν από τη συζήτηση.
- **Βάλτε** ένα ακόμα τραπέζι στο μπροστινό μέρος του χώρου για το υλικό του *οικοδεσπότη* και όποιου άλλου ατόμου κάνει κάποια παρουσίαση.
- **Εξετάστε** το ενδεχόμενο να τοποθετήσετε έργα τέχνης ή αφίσες στους τοίχους (κάτι απλό όπως π.χ. φύλλα χαρτιού σεμιναρίων με αποφθέγματα) και βάλτε μουσική την ώρα που θα υποδέχεστε τους καλεσμένους σας.
- **Προσφέρετε** ποτά και σνακ για να τιμήσετε τις παραδόσεις της κοινότητας και της φιλοξενίας. Ένα *Café* δεν είναι πλήρες χωρίς εδέσματα και αναψυκτικά και φυσικά δεν νοείται *Café* χωρίς καφέ!

Απαραίτητα Εφόδια

- Μικρά στρογγυλά τραπέζια διαμέτρου 92 – 106 εκατοστών είναι ιδανικά, αλλά και μικρότερα τραπέζια θα είναι εξίσου λειτουργικά.
- Αρκετές καρέκλες για όλους τους συμμετέχοντες και τους παρουσιαστές.
- Πολύχρωμα τραπεζομάντηλα.
- Φύλλα παρουσιάσεων (flip charts) ή ατομικά τραπεζομάντηλα (sous-plats) για τα τραπέζια του *Café*.
- Χρωματιστοί μαρκαδόροι με βάση το νερό (ώστε να μη στάζουν). Για καλύτερη αναγνωσιμότητα χρησιμοποιείτε σκούρα χρώματα όπως πράσινο, μαύρο, μπλέ και πορφυρό. Βάλτε και ένα ή δύο φωτεινά χρώματα στην κούπα (κόκκινο, ανοιχτό πράσινο, γαλάζιο ή πορτοκαλί) για να δώσετε έμφαση.
- Σε κάθε τραπέζι τοποθετήστε ένα βάζο με λουλούδια και μια κούπα ή ένα ποτήρι για τους μαρκαδόρους.
- Ένα πλαϊνό τραπέζι για αναψυκτικά και σνακ.
- Ταπετσαρία διαστάσεων 160 εκ x 120 εκ ή χαρτί παρουσιάσεων για την οπτικοποίηση της συλλογικής γνώσης, καθώς και κολλητική ταινία για την ανάρτηση.
- Επίπεδη επιφάνεια σε τοίχο (διαστάσεων 1m x 3m) ή δύο λευκούς πίνακες με ροδάκια (διαστάσεων 1m x 1,5m ο καθένας).
- Πρόσθετο χώρο στους τοίχους (ή τα παράθυρα) για την ανάρτηση των αποτελεσμάτων του συλλογικού έργου ή/και των επιμέρους ιδεών και διαπιστώσεων από κάθε τραπέζι.

Προαιρετικά εφόδια ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων και το σκοπό

- Προβολέας διαφανειών και οθόνη.
- Σύστημα ήχου και κατάλληλη μουσική υπόκρουση.
- Ασύρματα μικρόφωνα πέτου (για τους *οικοδεσπότες*) και ασύρματα μικρόφωνα χειρός (για τη συζήτηση στην ολομέλεια).
- Τρίποδα και φύλλα χαρτιού σεμιναρίων (flip charts).
- Είδη χαρτοπωλείου όπως συρραπτικό, συνδετήρες, λαστιχάκια, μαρκαδόροι, ταινία κάλυψης, στυλό, πινέζες και μολύβια, χρωματιστά χαρτιά διαστάσεων 10 εκ x 15 εκ ή 12 εκ x 20 εκ (για προσωπικές σημειώσεις), αυτοκόλλητα χαρτιά σημειώσεων (post-its) διαστάσεων 10 εκ x 15 εκ σε φωτεινά χρώματα για την ανάρτηση ιδεών.

**Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας!
Γίνετε Δημιουργικοί!**

Ο Ρόλος του Οικοδεσπότη

Δουλειά του *οικοδεσπότη* είναι να βλέπει αν εφαρμόζονται στην πράξη οι επτά αρχές σχεδιασμού του *World Café*, που αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές για το συνεργατικό διάλογο και την ενεργό συμμετοχή.

Αυτό που μετράει δεν είναι η κατά γράμμα τήρηση ενός συγκεκριμένου πρωτοκόλλου, αλλά το να βιώσουν οι συμμετέχοντες το πνεύμα των κατευθυντήριων γραμμών που διέπουν το *World Café*.

Η προετοιμασία και η φιλοξενία ενός *Café* απαιτεί μέριμνα, μεράκι, και φροντίδα. Ο *οικοδεσπότης* του *Café* είναι αυτός που μπορεί να κάνει τη διαφορά μεταξύ μιας απλά ενδιαφέρουσας και μιας πραγματικά ουσιαστικής συζήτησης.

-
- Σε συνεργασία με την ομάδα σχεδιασμού καθορίζετε το σκοπό του *Café* και αποφασίζετε ποιους θα καλέσετε στη συνάντηση.
 - Ονομάστε το *Café* ανάλογα με το σκοπό του, π.χ. *Café Υγείας*, *Café Γνώσης*, *Café Στρατηγικής*, *Café Ανακάλυψης*, κ.λπ.
 - Συμβάλετε στη διαμόρφωση της πρόσκλησης.
 - Συνεργαστείτε, προκειμένου να δημιουργήσετε ένα άνετο και φιλικό περιβάλλον στο *Café*.
 - Καλωσορίστε τους συμμετέχοντες καθώς προσέρχονται.
 - Εξηγήστε το σκοπό της συνάντησης.
 - Θέστε το ερώτημα ή το θέμα κάθε γύρου συνομιλίας και βεβαιωθείτε ότι είναι ορατό απ' όλους κάνοντας χρήση προβολέα, χαρτοπίνακα ή με κάρτες σε κάθε τραπέζι.
 - Εξηγήστε τις κατευθυντήριες γραμμές και τον κώδικα συμπεριφοράς του *Café* και αναρτήστε σε εμφανή σημεία το σχετικό υλικό.
 - Εξηγήστε τη διαδικασία του *Café* και το ρόλο του *φιλόξενου συνδαιτημόνα*.
 - Στη διάρκεια της συζήτησης, να μετακινείστε ανάμεσα στα τραπέζια.
 - Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή όλων.
 - Υπενθυμίζετε στους συμμετέχοντες να σημειώνουν τις βασικές ιδέες, να σχεδιάζουν, να ζωγραφίζουν.
 - Ενημερώστε ευγενικά τους συμμετέχοντες όταν έλθει η ώρα για αλλαγή τραπεζιού και έναρξη νέου κύκλου συζήτησης.
 - Βεβαιωθείτε ότι οι βασικές διαπιστώσεις οπτικοποιούνται ή ότι συγκεντρώνονται και αναρτώνται, εφόσον αυτό είναι εφικτό.
 - Προσαρμόστε με δημιουργικό τρόπο τις επτά αρχές σχεδιασμού ή τις κατευθυντήριες γραμμές του *Café* στις ιδιαίτερες ανάγκες της συνάντησης που διοργανώνετε.

Οι Φιλόξενοι Συνδαιτημόνες

Σε περίπτωση που έχετε επιλεγεί ως *φιλόξενος συνδαιτημόνας* (table host) για τον επόμενο γύρο συζήτησης...

- Παραμείνετε στο τραπέζι όταν οι άλλοι φύγουν και καλωσορίστε τους «ταξιδιώτες» από τα άλλα τραπέζια για τον επόμενο γύρο συζήτησης.
- Παρουσιάστε συνοπτικά τις βασικές ιδέες που προέκυψαν από την προηγούμενη συζήτηση, ώστε τα νέα άτομα να μπορούν να συνδέσουν και να εξελίξουν ιδέες, αξιοποιώντας τις συζητήσεις από τα προηγούμενα τραπέζια, στα οποία συμμετείχαν.
- Ενθαρρύνετε ευγενικά τα άτομα που βρίσκονται στο τραπέζι σας να σημειώνουν βασικές συνδέσεις, ιδέες, ανακαλύψεις, καθώς και βαθύτερα ερωτήματα που ανακύπτουν.

Επισημαίνεται ότι...

- Οι άνθρωποι έχουν την τάση να συμπεριφέρονται με συγκεκριμένο τρόπο, όταν είναι συντονιστές ή όταν συντονίζονται από άλλους. Εν προκειμένω, ένας κίνδυνος που ελλοχεύει (για την επιτυχία του *Café*) μπορεί να προέλθει από *φιλόξενους* συνδαιτημόνες με μικρή εμπειρία, ιδίως όταν αυτοί παίρνουν το ρόλο τους πιο σοβαρά απ' ό,τι χρειάζεται.
- Στο *World Café* δεν υπάρχουν συντονιστές. Καθένας στα τραπέζια έχει ευθύνη για τη διατήρηση φιλόξενου κλίματος μεταξύ των ομοτράπεζων. Γι' αυτόν, αλλά και για διάφορους άλλους λόγους, μπορείτε να μην έχετε *φιλόξενους συνδαιτημόνες* στο *World Café* που θα οργανώσετε.
- Η επιλογή του *φιλόξενου συνδαιτημόνα* που θα υποδεχθεί τους νέους «ταξιδιώτες» γίνεται πάντα στο τέλος κάθε γύρου – όχι στην αρχή. Δεν πρέπει το ίδιο άτομο να είναι *φιλόξενος συνδαιτημόνας* για περισσότερο από ένα γύρο.

Επικοινωνήστε μαζί μας!

Όπως η ίδια η διαδικασία του *Café*, έτσι κι ο οδηγός αναφοράς εξελίσσεται. Καθώς πειραματίζεστε με την οργάνωση των δικών σας *Cafés*, θα θέλαμε πολύ να μας πείτε τόσο για τις δικές σας εμπειρίες όσο και για τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να κάνουμε πιο χρήσιμο αυτόν τον οδηγό.

Για ιδέες και σχόλια επικοινωνήστε μαζί μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση pantazidis.alexandros@gmail.com

Για περαιτέρω λεπτομερείς πληροφορίες με περιγραφές από τις ανά τον κόσμο συζητήσεις, πρόσθετες συμβουλές διοργάνωσης, υποστηρικτικά άρθρα και συνδέσμους από αντίστοιχες πρωτοβουλίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: <http://www.theworldcafe.com>.